

Nordic Congress of Clinical Neurophysiology 21–24 May 2006, Helsinki, Finland

Malin Olofsson och Rebecka Fäldt

Söndag 21/5

Resan började med flyg från Arlanda söndagen den 21/5. Vi checkade in på Sokos Hotel Presidentti och tog sedan spårvagn till Biomedicum Helsinki där vi registrerade oss och satte upp våra postrar (Malin och Berit). Klockan 18.00 var det en historisk föreläsning om Neurofysiologins utveckling "EEG before Berger". Efter föreläsningen var det "get-together" med mat och musik underhållning. Maten var mycket god för att alla var väldigt hungriga. Några av "Uppsala gänget" gick sedan vidare och kollade på hockey medan vi tog en promenad för att upptäcka stan.

Måndag 22/5

Dagen började med årsmöte för Svensk Förening för Neurofysiologianalytiker kl. 9. Klockan 10-10.30 var det fika och postervisning. Sedan gick vi och tittade på "Presentation of new devices and methods" som företagen hade. Klockan 11 gick vi vidare till "Opioidergic brain imaging of pain and placebo analgesia" med Prof. Eija Kalso som följdes av "Hit the brain: Navigated brain stimulation med Doc. Jari Karhu Kuopio. Båda dessa föreläsningar var ganska svårbegripliga och kändes inte så aktuella för vår del. Därefter var det dags för lunch, det blev också tid för att prata med de olika försäljarna, se på eventuella nyheter och berätta om problem med utrustningarna, men framför allt äta godis.

Efter lunch gick vi på "Clinical neurophysiology in intensive care" kl.14-17. Det innehöll föreläsningar om Medianus SEP och långtidsregistreringar av EEG. Det handlade bland annat om att Medianus SEP är ett viktigt prognostiskt hjälpmedel vid patienter som befinner sig i koma efter hjärtstopp. Detta en undersökning som blir allt vanligare i Uppsala. Det vi saknade var att man inte pratade om svårigheterna med att göra Evoked Potentials på intensivvårds avdelning. Långtidsregistrering av EEG handlade mest om CFM-registreringar, och hur man gör på olika ställen i Norden.

Vid kl.17.00 var föreläsningarna slut och vi gick lite i Helsingfors stora köpcentrum innan det var tid för den fina middagen på Restaurant Börs. Det var väldigt trevlig med god mat och även underhållning genom några av servitörerna som sjöng opera. Efter maten var det musik och dans för de som ville.

Tisdag 23/5

På tisdagen började vi med att gå på "Sleep studies" kl. 9-12:30. Det var föreläsningar om "Sleep polygraphy", hur man förbereder patienter för sömnstudier, indikationer för pediatrika sömnstudier, och "Lucid dreaming".

Sleep polygrafi: två test som man talade om var MSLT "Multi Latency Sleepy Test" och MWT "Maintenance of Wakefulness Test". MSLT är 4-5 sömnförsök då man tittar på "Sleep Onset" dvs. hur lång tid det tar innan patienten somnar och man ser även på sömndjup och förekomst av REM sömn, detta används vid diagnostik av Narkolepsi. Man tog upp svårigheten i diagnostiken eftersom det finns väldigt stora individuella skillnader på Sleep Onset hos friska personer. MWT är ett test som går ut på att patienten under 4 tillfällen på en dag får ligga 40 minuter i ett tyst mörkt rum och försöka hålla sig vaken. Även här är Sleep Onset viktig. 40% av normalbefolkningen somnar vid ett av tillfällena.

Ambulatoriska sömnpolygrafi utrustningar: mycket tid gick under denna förmiddag åt att prata om olika sömnpolygrafiska metoder för analys av snarkproblem. I Finland verkar det vara

mycket inne med rörelsekänsliga madrasser, men också hur man på bästa sätt skall informera patienten, man tog upp många självklara principer som är allmängiltiga vid alla undervisnings sammanhang. I Uppsala har vi inte några snarkutrustningar, det känns inte som att de riktigt hör till neurofysiologin.

Lucid dreaming innebär att man sover och drömmer men att man samtidigt är medveten av att man drömmer. Föreläsaren menade att om vi lär oss att kontrollera detta kan vi uppnå vad vi vill i våra drömmar ex. flyga. Lite flummig men upplivande föreläsning. Detta kan man nog inte ha så mycket nytta av på labbet men det är roligt att pröva på för egen del.

Efter lunch fortsatte det med "Intraoperative physiology and methodology of MEPs" med Prof. Vedran Deletis, New York, som följdes av "MEP facilitation" med Prof. Gert Andersson, Lund. Prof. Vedran Deletis talade mycket om värdet av D-vågen, för en större säkerhet vid intraoperativa övervakningar. Prof. Gert Anderssons föreläsning var mycket intressant och lätt att förstå även för Rebecka som inte håller på med operations övervakningar. Han pratade om värdet av facilitering vid MEP övervakning, eftersom det finns människor som man inte får MEP svar på trots maximal stimulering.

Efter fikat var temat "Dead or alive" vilket innehöll föreläsningar om hur man definierar hjärndöd hos vuxna och barn. Föreläsaren från Cuba Dr. Calixto Machado hade tyvärr inte fått visum. Men det blev trots allt intressanta föreläsningar. De pratade om vikten av mycket noggranna undersökningar och att det krävdes både en Neurolog och en Anestisinolog för att sätta diagnosen hjärndöd dvs. att alla hjärnfunktioner är permanent utslagna inklusive respirationscentrum. EEG:t ska vara isoelektrisk men eftersom ett isoelektriskt EEG inte är något specifikt för hjärndöd så görs det allt mera sällan. Man tittar i stället mer på CT och MR. Att sätta denna diagnos på små barn är betydligt svårare eftersom ett barns hjärna har en otrolig förmåga att återhämta sig och reparera sig. För barn under ett år finns speciella kriterier där man väntar en längre tid och gör upprepade undersökningar.

Därefter var kongressen över för lite mer än halva Uppsala gänget som tog flyget tillbaka till Sverige medan vi andra fick lite mer tid att upptäcka Helsingfors.

Onsdag 24/5

De BMA som håller på med intraoperativ monitorering i Uppsala hade stannat kvar för att lyssna på dagens föreläsningar vilket inleddes med Prof. Vedran Deletis igen som pratade om "Scoliosis surgery monitoring". Han rekommenderade monitorering med MEP från både arm och ben muskler samt tibialis och ulnaris SEP. Det skiljer sig något från vad vi gör i Uppsala eftersom vi bara mäter från benen. Han pratade även mycket om D-vågor då man registrerar med epidural elektroder, vilket vi heller inte gör i Uppsala.

Därefter var det dags för Prof. Karl F. Kothbauer från Luzern som presenterades som en av de få i världen som både är neurokirurg och neurofysiolog. Han pratade om "Spinal tumor surgery monitoring" då det var mycket om MEP och D-vågor. Sedan fortsatte han med "Monitoring for cauda equina conus" då man under operationen stimulerar för att kartlägga rötter och även monitorerar med SEP och MEP.

Efter fikarasten pratade Doc. Pentti Kallio och Doc. Juhani Partanen, Helsinki, om "Monitoring of peripheral nerves in central palsy surgery". Dessa patienter opereras ofta samtidigt på flera nivåer för att korrigera ben och leder och förlänga muskler, p.g.a. detta försöker de nu utveckla monitorerings metoder för att övervaka perifera nerver.

Dr. Rainer Zeitlin från Tampere berättade om "Perioperative monitoring in carotid surgery". I Uppsala gör vi inga sådana monitoreringar så det var intressant att höra hur det går till. Han berättade om att man antingen kan ha patienten vaken under operation för att på så sett se om något händer med patientens medvetande under operation. Detta kan var lite obehagligt och han sa att han föredrog att söva patienten och använda sig av olika monitoreringsmetoder (EEG, SEP) för att kunna följa patientens tillstånd och se om man måste shunta.

Slutligen lyssnade vi på "neuroanesthesiology in scoliosis surgery and spinal cord surgery" med Doc. Tarja Randell, Helsinki. Det blev en lite annorlunda föreläsning eftersom föreläsaren var narkos läkare och därmed har andra preferenser för hur patienten skall sövas mot hur de neurofysiologer som ska monitorera har.

Sedan var det dags att hoppa i en taxi mot flygplatsen för att åka hem.

Malin: För mig var föreläsningarna om intra operativ monitorering det som var mest givande och intressant. Här kunde man lätt hänga med och förstå vad som sades och se hur man monitorerar på andra ställen i landet och världen.

Rebecka: Eftersom jag inte är inblandad i IOM så åkte jag hem på tisdag kväll. De föreläsningar jag tycket var mest intressanta var de om sömnpolygrafi kunde dock varit mer om MSLT och mindre om snarkutrustningar. De föreläsningar jag också sett fram emot var de om smärta som olyckligtvis krockade med föreningens årsmöte. Jag hann dock vara med på några men de var tyvärr lite för abstrakta kunna användas i vardagen.